

Václava Kalousová, Rokycanští měšťané v zrcadle testamentů na počátku předbělohorské doby (1517-1550), České Budějovice 2009, 109 s. (Bakalářská práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích)

Posudek vedoucího bakalářské práce

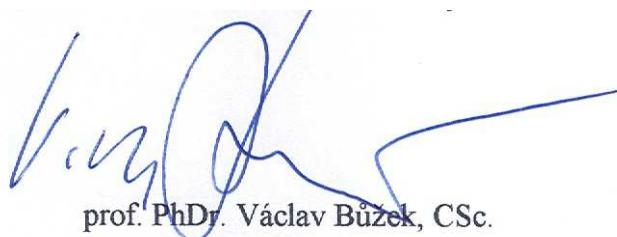
Václava Kalousová obrátila svůj badatelský zájem ke studiu testamentů raně novověkých měšťanů, jemuž věnovala česká historická věda především v posledním desetiletí zvýšenou pozornost. Autorka zvládla poznatky základní domácí literatury k uvedenému tématu, jejíž závěry dokázala využívat především ke srovnávacímu pohledu na vypovídací hodnotu pramenů. Základ výzkumu posuzované bakalářské práce tvoří 92 posledních vůlí měšťanů a měšťanek z Rokycan, které byly zapsány do tamní knihy kšaftů v letech 1517-1550. Po metodické stránce pracovala autorka s testamenty jako se souborem pramenů hromadné povahy, který podrobila detailnímu výzkumu. Zvolený způsob interpretace rokycanských testamentů vychází z obvyklé badatelské praxe, jež se osvědčila při výzkumech poledních vůlí měšťanů řady měst v jižních, středních a severozápadních Čechách.

Dobře promyšlená a přehledně utříděná kompozice díla podává svědectví o pečlivé práci s prameny, která patří k hlavním kladům posuzovaného kvalifikačního spisu. Z obsahu jednotlivých kapitol je zřejmé, že více pozornosti si zasloužila hlubší autorská interpretace zjištěných poznatků, která se zpravidla ztrácí za pouhým výčtem a popisem pramenných faktů. Na druhé straně je třeba ocenit, že v žádné části svého výkladu neopustila Václava Kalousová ze zřetele srovnávací úhel pohledu, v němž zohlednila výsledky studia testamentů v jiných českých městech předbělohorské doby. Více pozornosti mohla autorka rovněž věnovat studiu teoretické literatury, jejíž znalosti vytvářejí nezbytný rámec interpretace (zvláště v případě rodinných struktur). Při hledání odpovědí na celou řadu položených otázek nemohou být dostatečnou pramennou oporou pouze testamenty, jak ostatně autorka na několika místech své práce uvádí. Žádoucím průnikům s jinými typy rokycanských pramenů ovšem brání jejich torzovitost či úplná absence. Při obhajobě bakalářské práce by proto mohla autorka aspoň v teoretické rovině naznačit, jak by dále postupovala v případě, že by chtěla hlouběji proniknout k představám rokycanských měšťanů o smrti a posmrtném životě.

Po formální stránce nevykazuje posuzovaná bakalářská práce mnoho prohřešků; několik pravopisných drobností (např. na s. 19-20, 23, 44, 46, 57, 73, 79) a grafických neobratností při práci s počítačem (s. 13, 17, 26, 32) lze v zásadě ještě přehlédnout. Autorka se naučila psát srozumitelně, sevřeně, věcně (vyšší míra jazykové „strohosti“ však již může být na škodu).

Rovněž obou funkcí poznámkového aparátu dokázala autorka využít tak, aby text vlastního výkladu nezatěžovala nadměrnými podrobnostmi přímo z testamentů.

Bakalářská práce Václavy Kalousové představuje výsledek pečlivé práce s archivními prameny a základní literaturou, které poskytly rámec výkladu, v němž autorka prokázala, že bez větších obtíží zvládá nároky odborné práce. Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a vzhledem k dílčím výhradám k chybějící prohloubené interpretaci zkoumaných pramenů v širším kontextu navrhuji její klasifikaci stupněm **velmi dobře**.

prof. PhDr. Václav Bůžek, CSc.

České Budějovice 18. 08. 2009

